

75 Polae POC. La seguente iscrizione fu portata a Venezia dal N. H. Giacomo Pasqualigo Conte e Proveditore in Pola. LAVEZZ. VERGOTT.

C · SOCCONIVS
D · L · STATIVS
SEX · VIR · V · F · SIBI · ET
SOCCONIAE · PHOEBE
5 LIBERTAE

Pococke p. 120, 7. Ex schedis Lavezzari scriptis c. a. 1700 Utin. p. 4, ex quo pendent Carli 3 p. XXXVIII (ex cod. Lombardi; ex Carlio Kandler n. 277) et Vergottin Pola p. 49.

1 SACCONIVS Carli. — 2 STACIVS Utin. Pironae contra Cicognae librum et reliquos. — 4 PHOBRE Carli. — 5 LIBERTE Utinensis Pironae solus.

76 Polae nelle vecchie mura dalla parte della Fontana.

C · VIBIVS
AVGVSTAI

Barsan ms. indeque Kandler 1862 n. 739.

77 epistylia ornata pars, rep. Polae ad portam q. d. Ioviam. Nunc in museo.

IORVM · IIIII sic

Contuli. Habent Barsan ms. et inde Kandler 1862 n. 768.

78 Polae.

S · Q · L
SEX · VIR

Barsan ms.

79 litteris aetatis sequioris. Rep. Polae a. 1829 incipiente, extat in museo.

aug VSTALIS · POLAE

Contuli. Habent Steinbuechel *Wien. Jahrb. A. B.* 12 (1829) p. 55; Kandler n. 307.

84 epistylia pars litteris magnis et bonis. Polae rep. in moenibus, extat in museo.

REM · DVXI
ATE · PARTA ·
RVM · AD · MV

3 extr. littera aut I fuit aut L.

85 Pola portale alla campagna Simonella, strada di Medolino.

TRVCTV
ARCVVS · INter
ET · PORTICV m
V M TECVN
IMO · PRO

Descripsi. Ed. Kandler 1862 n. 698 acceptam a Barsano.

80 Polae in museo.

VIR AVG

Descripsi.

81 Polae in fundamentis moenium prope templum Romae et Augusti rep. a. 1827 ORTI. Extat in museo.

DENDROPHORIS
POLENSIVM
C · LAECANIVS
THEODORVS
5 SACERDOS · M · D · M · I
LOCVM · CVM
SEPVLTVRA · DEDIT
INFR P · XLII
10 INAG P · XII

Contuli. Ed. Orti *ant. lap. Istr.* 1836 p. 10 qui vidit; Kandler n. 251.

Accedit titulus ad documenta alia, quae ostendunt dendrophorum collegia, quamquam non propter solas caerimonias sacras instituta, tamen pertinuisse ad cultum matris magnae et proprie quidem ad arboris illationem celebratam die Martii 22. Vide vol. I p. 389 et quae ibi citantur.

82 Polae ritrovata nella macerie verso il porto grande quest' anno 1771 UTIN. Deinde Venetiis apud Hieronymum de Zanettis POLCASTRO. Caietanus Zanettius a. 1819 dedit seminario Salutis, ubi hodie servatur (cf. Cicogna *atti dell' Inst. Ven.* 1855/6 p. 306).

C · TVRPILIVS · FELIX · V · F · SIBI · ET
BETVVIAE · FELICVLAE · C · POLLENIO
LIBERALI · FVL · COLLEGIO · DENDROP
TVRPILIS · VITALI · APRIONI · ETRVSCAE
5 EVLALO · PRIMO · TRALLIDI · COLLIB
C · SETTIDIO · DONATO · L · ANNIO
VENVSTO · DISC · BONIS ·

Descripsi. Exhibent Utin. p. 14 (inde Carli 3 p. XXXIX) recte; Polcastro inser. n. 196 pessime; Moschini *chiesa della Salute* p. 92; Kandler n. 281.

3 FVL vel TVL in lapide fuit; FVL Utin. Num legendum *tul(it) collegio dendrop(horum)?* ut cogitetur de arbore. Vide n. 81.

83 Polae rep. extra portam Auratam ad fossam. Extat in museo.

D · M
POLLENTAE
PROCESSAE
COL · POL · LIB
5 VALERIANVS
SVMMARVM
DISPENSAT
COLLIBERTAE
RARISSIMAE
10 POSVIT

Contuli. Ed. Kandler in *Istria* 1851 p. 137, cui misit L. Rizzi (inde Henzen 6396), et inser. n. 266.

Valerianus colonorum Polensium dispensator summarum componendus est cum *Rufo col(onorum) disp(ensatore) arc(a)e summar(um)* tituli Asculani Orell. 1817. Ceterum Processa colonorum Polensium liberta minus proprie colliberta ab eo appellatur, cum ipse sine dubio non libertus fuerit, sed servus. Dispensatoris enim officium esse proprie servile dudum docuit Fabrettius p. 294 neque ullum titulum novi qui obstat; nam Orellianus 4443 ficticius est, Henzenianus 6289 M. Licinii Eutychi *qui dispensavit Volusio Torquato* non dispensatoris est, sed eius qui dispensatione peracta libertatem accepit. Nec factum hoc propterea quod dispensator inter eiusmodi ordinis homines vilis haberetur; immo ut alia mittam (cf. Becker in *Gallo* 2, 118; Friedländer *Sittengesch. Roms* 1, 97), tituli nobis ostendunt dispensatores Caesaris praesertim habentes coniuges liberas vicariosque interdum permultos: ita Musicus Tiberii servus dispensator (Henzen 6651) familiam habuit vicariam quidem, sed in qua essent coci duo, ab argenti duo, pedisequis aliaque similia ministeria. Sed inde res explicatur, quod severa Romana disciplina rem familiarem rationesque domesticas non sinebat tractari nisi ab eo, de quo domino liceret quaestionem habere adeoque supplicium sumere, id est a servo; unde nihil frequentius apud iuris auctores condicione libertatis 'ubi rationes putaverit', petita omnino ex vita quotidiana.

Descripsi. Ed. Kandler 1862 n. 697.